

KLUB 500: Slovenské školstvo potrebuje komplexnú reformu. Návrh novely zákona o vysokých školách však hovorí len o deľbe moci

Dňa 4. 11. 2021

Slovenské školstvo potrebuje komplexnú reformu na všetkých úrovniach, nie len čiastkové zmeny. Tú očakával Klub 500 aj od novely vysokoškolského zákona. Materiál z dielne ministerstva školstva však prináša hlavne opatrenia týkajúce sa deľby moci v orgánoch akademickej samosprávy. Upozorňuje na to Klub 500 s tým, že návrh novej legislatívy vôbec nerieši kvalitu vzdelávania a taktiež nereflektuje na potreby praxe. Podľa združenia najväčších slovenských zamestnávateľov sa treba vrátiť k širokému dialógu tak s predstaviteľmi akademickej obce, ako aj so zamestnávateľmi a vypracovať koncepciu, ktorá bude skutočnou reformou, nie len čiarkou v zozname „splnených úloh“ ministra školstva.

Minister školstva Branislav Gröhling v týchto dňoch predstavil návrh novely vysokoškolského zákona, ktorý má byť kľúčom k reforme vysokého školstva. Zamestnávatelia združení v Klube 500 očakávali, že novela bude odrážať potreby 21. storočia a bude reagovať na požiadavky spoločnosti a samozrejme aj ekonomiky. To sa však podľa nich nestalo: *„Za viac ako tri dekády prijala naša krajina množstvo reforiem, oblasť školstva nevyvímajúc. Vlady však prichádzajú s nesytemovými opatreniami, ktorých výsledkom je nevhodná štruktúra študijných smerov a odborov, nízka kvalita absolventov a v neposlednom rade aj odchod študentov do zahraničia. Žiaľ, ani navrhovaná novela vysokoškolského zákona nie je iná a nehovorí sa v nej o systémových opatreniach, ktoré by dokázali súčasný stav slovenského vysokého školstva zmeniť na požadovanú úroveň,*“ hovorí výkonný riaditeľ Klubu 500 Tibor Gregor.

Klub 500 dlhodobo komunikuje s predstaviteľmi vysokých škôl, výsledkom čoho bolo spracovanie a podpis memoranda o spolupráci s ôsmimi vybranými univerzitami. Memorandum bolo vypracované s cieľom pomôcť vysokým školám či zabezpečiť dostatok kvalitných tém na diplomové práce so záväzkom umožniť študentom spracovanie týchto tém priamo v podnikoch. *„Ak chceme hovoriť o kvalite a prepojení teórie s praxou, toto je cesta do budúcnosti. Potvrzuje to zároveň, že akákoľvek novela sa musí udiť za účasti a komunikáciou s tými, ktorí aktívne napomáhajú budúcim absolventom, aby ich vedomostná úroveň bola čo najlepšia. Žiadna novela pripravená ministerskými úradníkmi bez komunikácie s predstaviteľmi univerzít a zástupcami praxe nebude dobrá. Toto by si malo ministerstvo školstva uvedomiť,*“ vysvetľuje výkonný riaditeľ Klubu 500 Tibor Gregor.

Podľa Klubu 500 sa ministerstvo malo viac sústrediť na počet vysokých škôl, na nízku kvalitu výučby na niektorých súkromných vysokých školách, ale aj na to, že na trhu práce dlhodobo chýbajú absolventi odborov s technickým a prírodovedným zameraním. *„Počet vysokých škôl sa na Slovensku v porovnaní s rokom 1989 strojnásobil. Máme oveľa vyšší počet absolventov magisterského štúdia, ako je priemer EÚ či OECD. Je však potrebné viac zatriktívniť štúdium najmä technických a prírodných vied, aby sme boli schopní nielen pokrývať aktuálne potreby slovenského priemyslu, ale tiež prinášali projekty s vysokou pridanou hodnotou. Silný ľudský kapitál je toho základom a od vysokoškolskej reformy sme očakávali, že pre to vytvorí kvalitný legislatívny rámec,*“ vysvetľuje Tibor Gregor.

Podľa združenia najväčších slovenských zamestnávateľov sa však novela vysokoškolského zákona viac zaoberá bojom o moc pri voľbe rektorov a rieši viac právomoci orgánov akademickej samosprávy, než potreby trhu práce. No ani v tejto oblasti nie je podľa Klubu 500 návrh vypracovaný pedantne a chýbajú napríklad požiadavky na kvalitu členov akademického senátu. „*Klub 500 sa stotožňuje s výhradami, ktoré voči novele vysokoškolského zákona vznesli slovenské univerzity s najsilnejšou tradíciou a apeluje na ministerstvo školstva, aby návrh novely vysokoškolského stiahlo,*“ dodáva výkonný riaditeľ Klubu 500 Tibor Gregor.

Podľa Klubu 500 by sa malo ministerstvo vrátiť k širokej diskusii so zamestnávateľmi, učiteľmi, samosprávami i univerzitami a na základe nej predložiť komplexný dokument, ktorý bude skutočnou školskou reformou naprieč celým systémom. Teda zlepši kvalitu výučby už na základných školách, zadefinuje presnú potrebu absolventov stredných, odborných a vysokých škôl z pohľadu štátu, profil absolventa pre potreby praxe, zmení systém financovania stredných a vysokých škôl v súlade so spoločenskou objednávkou a zavedie efektívny systém vzdelávania. Inak to nebude reforma, len povinný dokument pre naplnenie programového vyhlásenia vlády.